

nikoli o námitce nepřislušnosti soudu, poněvadž úmluvou podle čl. XIV byly pro spory mezi stranami smlouvu uzavřevšími vyloučeny řádné soudy. Než soud nepokládá názor prvního soudu za správný, pro souzený spor neplatí úmluva o rozhodčích podle čl. XIV pachtovní smlouvy, ježto smlouvu tu nepodepsali žalující, kteří jsou jen singulárními nástupci jedné ze smluvních stran ve smlouvě uvedených a byla by úmluva pro ně závaznou jen, kdyby byli universálními nástupci smluvní strany (§ 547 obč. zák.). Ana úmluva pro žalující stranu neplatí, jsou povolány k rozsouzení sporu řádné soudy a proto bylo třeba napadené usnesení zrušiti a soudu prvnímu přikázati, by znova po zákonu o věci jednal a nové rozhodnutí vynesl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rozhodování Nejvyššího soudu je ustáleno na právním názoru, že úmluvou, podle níž má sporná věc býti rozhodnuta rozsudím, není vyloučen pořad práva a že, byla-li taková sporná věc vznesena na řádný soud, jde o nepřislušnost řádných soudů, k níž, nebyla-li včas namítána, nelze hleděti z úřadu (srv. rozh. čís. 2563, 6183, 6734 sb. n. s.). Ale na tomto rozdílu v souzeném případě nesejde. Jde tu jen o to, zda strany tohoto sporu učinily platnou smlouvu o rozhodčím soudu, a na tu otázku rekursní soud odpověděl právem záporně. Podle § 577 třetí odstavce c. ř. s. smlouva o rozsudím musí býti zřízena písemně. Žalovaný ani netvrdí, že se žalobci takovou smlouvu vůbec sjednal, tím méně, že ji sjednal písemně. Má-li žalovaný za to, že žalobci trhovou smlouvou ze dne 3. března 1926 vstoupili do nájemní smlouvy, již sjednal s jejich právním předchůdcem ve vlastnictví k najatým nemovitostem, neplyne z toho nic pro úsudek, že tím vstoupili též do smlouvy o rozsudím, jež byla v oné smlouvě obsažena, neboť netvrdil ani, že se i tato smlouva ze dne 3. března 1926 stala písemně, takže i s tohoto hlediska schází náležitost písemnosti, stanovená zákonem pro smlouvu o rozsudím. Názor prvního soudu, že nevádí, že smlouva o kompromisu nebyla sice uzavřena stranami tohoto sporu, jen když byla uzavřena stranami tohoto právního poměru, jest mylný, neboť, má-li smlouva o rozsudím býti účinnou pro strany určitého sporu, musí býti sjednána mezi nimi a nestačí, že ji sjednaly snad jiné osoby na právním poměru, tvořícím základ jejich sporu, nějak zúčastněné. Nepřechází také její závaznost na singulárního nástupce v určitém právním poměru, protože nástupce nesjednal smlouvu jeho se týkající a dotyčný právní poměr byl dojednán jen mezi původními smluvními stranami. Pokud její závaznost přechází na universálního nástupce, netřeba tu řešiti, protože o něho u žalobců zřejmě nejde.

Čís. 9317.

Uplatňování nároku na zajištění odkazu jest až do jeho splnění překážkou vydání odevzdací listiny.

Odkazovník jest oprávněn k rekursu do opatření soudu, jímž bylo nařízeno vydání odevzdací listiny dědici přes to, že dosud nevykázal splnění povinnosti zajistiti odkaz.

(Rozh. ze dne 26. října 1929, R I 822/29.)

Do usnesení p o z ů s t a l o s t n í h o s o u d u, jímž byla vydána odevzdací listina, stěžovala si Eliška G-ová, již bylo závětí odkázáno právo bytu. R e k u r s n í s ō u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by rozhodl o návrhu na vydání odevzdací listiny teprve po zajištění služebnosti bytu odkazovnice zaknihováním služebnosti. N e j - v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, avšak upravil napadené usnesení v ten rozum, že se zrušuje opatření prvního soudu, kterým bylo nařízeno vydání odevzdací listiny, a uložil prvému soudu, by o návrhu dědice na vydání odevzdací listiny rozhodl až po rozhodnutí o návrhu Elišky G-ové na zajištění odkazu a až dědic, bude-li mu zajištění uloženo, vykáže, že splnil zajištění odkazu Elišky G-ové, záležejícího v nároku »míti jizbu s kamny, by se v ní mohlo bydleti, postel a peřiny«.

D ů v o d y:

Stěžovatel vytýká především, že odkazovnice Eliška G-ová neměla oprávnění ke stížnosti do usnesení prvního soudu: a) neboť prý se dopisem ze dne 4. března 1929, který zaslal její právní zástupce Dr. Leopold A. právnímu zástupci stěžovatelovu, Dr. Antonínu K-ovi, vzdala práva stěžovati si z jakéhokoliv důvodu proti vydání odevzdací listiny, ana souhlasila s jejím vydáním, b) odevzdací listina byla v době stížnosti již pravoplatná a odkazovnice nemohla žádati o její zrušení, ana nebyla vyřízením jejího návrhu ze dne 28. ledna 1929, kterým žádala zajištění svého odkazu, záležejícího v nároku shora vytčeném. Leč výtka jest neodůvodněná. Pokud ji stěžovatel opírá o důvod pod a) uvedený, nelze z obsahu dopisu jím předloženého vyčísti, že Eliška G-ová souhlasila — a o to jde — s vydáním odevzdací listiny dědici i když nebude dříve zajištěn její odkaz. Odporuje tomu nejen smysl dodatečného vyjádření právního zástupce Elišky G-ové, nýbrž i obsah jejího podání ze dne 6. března 1929, jímž vzala sice zpět původní návrh na zajištění odkazu ohledně 5.000 Kč, ale setrvala na něm ohledně odkazu shora uvedeného. Pokud jde o důvod pod b) uvedený, jest si ujasniti, čeho se domáhá Eliška G-ová stížností proti odevzdání pozůstalosti dědici. Podle obsahu této stížnosti vytýkala, že pozůstalost neměla býti dědici odevzdána, jelikož nesplnil dosud povinnosti uložené mu v § 149 nesp. říz., neboť nezajistil její odkaz zanechaný jí poslední vůlí zůstavitelčinou a záležející v nároku mítí jizbu s kamny, by v ní mohla bydleti, postel a peřiny. Návrh její zněl na zrušení odevzdání, pokud by nebyla splněna dědicem povinnost uložená mu poslední vůlí. Opírala-li Eliška G-ová stížnost výslovně o ustanovení § 149 nesp. říz., jest zřejmým, že jest jejímu návrhu na zrušení odevzdání pozůstalosti až do splnění oné po-

vinnosti rozuměti jen tak, že se jím navrhuje zrušení nikoli odevzdací listiny, nýbrž zrušení onoho opatření prvního soudu, jímž bylo nařízeno, by byla pozůstalost odevzdána dědici. Posuzuje-li se případ s tohoto hlediska, nelze uznati za oprávněnou výtku dovolací stížnosti pod b). Není pochybnosti, že jest Elišku G-ovou považovati, pokud jde o řečený odkaz, za odkazovnici podle §§ 535, 653 a 672 obč. zák. Podle § 161 druhý odstavec nesp. říz. byla Eliška G-ová jako odkazovnice oprávněna žádati již před odevzdáním pozůstalosti o zajištění odkazu, neboť šlo o odkaz, jehož zaplacení nemohla žádati před uplynutím jednoho roku, co zůstavitel zemřel (§ 685 obč. zák.). Eliška G-ová to také učinila, neboť navrhla zajištění odkazu žádostí ze dne 28. ledna 1929 (ze dne 6. března 1929), tedy před uplynutím onoho roku, ana zůstavitelka zemřela dne 23. dubna 1928. O tomto návrhu jest rozhodnutí soudci v nesporném řízení, neboť v době jeho podání nebyla pozůstalost ještě odevzdána. Uplatňování tohoto nároku na zajištění odkazu jest však až do jeho splnění překážkou vydání odevzdací listiny. Jest to zřejmým ze zákona (§ 149 a 174 nesp. říz.), neboť podle tohoto ustanovení zákona smí býti pozůstalost odevzdána teprve, prokáže-li dědic, že splnil všechny povinnosti mu náležející (Rintelen str. 78 a 82, Krasnopolski, Erbrecht str. 142 a Ott str. 95). Ovšem nesporný soudce o návrhu tom dosud nerozhodl. Nestalo-li se tak dosud a není-li tudíž vyloučeno, že bude dědici uloženo soudem, by zajistil podle zákona odkaz Elišky G-ové (§ 161 nesp. říz.), má jako odkazovnice právní zájem na tom, by nebyla odevzdána pozůstalost dědici, pokud neprokáže, že splnil zajištění odkazu podle zákona tak, jak mu snad bude uloženo. Tím však jest podle § 9 nesp. říz. oprávněna k tomu, by si stěžovala do opatření prvního soudu, jímž bylo nařízeno vydání odevzdací listiny dědici přes to, že dosud nevykázal splnění povinnosti, ohledně níž není, jak již řečeno, vyloučeno, že může býti dědici soudem uložena. Tomuto oprávnění Elišky G-ové nebránila okolnost, že dědic prohlásil svým právním zástupcem podle úředního záznamu ze dne 6. dubna 1929, že se vzdává opravného prostředku proti odevzdací listině jemu doručené. Neboť, byla-li Eliška G-ová oprávněna brániti se proti tomu, by odevzdací listina nebyla dědici vydána, pokud nevykázal splnění povinnosti, uložené mu poslední vůlí, nelze mluvit ani o tom, že tu byla právoplatná odevzdací listina.

Čís. 9318.

Odmítl-li soud své stolice žalobu podle důvodů usnesení pro nepřislušnost soudu, odvolací soud pak zrušil usnesení prvního soudu a uložil mu, by jednal ve věci samé, jde vpravdě o změnující usnesení rekursního soudu, proti němuž jest dovolací rekurs přípustným.

Předpis § 37 zák. o živnost. soudech nevztahuje se na spory zřízenců vykonávajících kupecké nebo vyšší služby nekupecké. V těchto sporech řídí se věcná příslušnost řádných soudů hodnotou předmětu rozepře. Pro otázku, zda jde o obchodního pomocníka či o pouhého pomocného